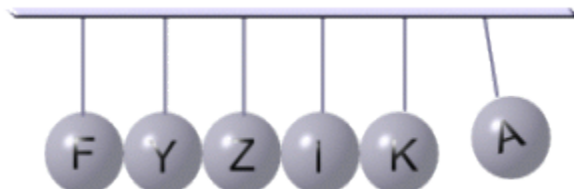

Fyzika (z řeckého φυσικός (*physikos*): přírodní, ze základu φύσις (*physis*): příroda, *archaicky též silozpyt*) je vědní obor, který zkoumá zákonitosti přírodních jevů. Popisuje vlastnosti a projevy hmoty, antihmoty, vakua, přírodních sil, světla i neviditelného záření, tepla, zvuku atd. Vztahy mezi těmito objekty fyzika obvykle vyjadřuje matematickými prostředky. Mnoho poznatků fyziky je úspěšně aplikováno v praxi, což významně přispívá k rozvoji civilizace.

Mezinárodně se v současné době používá soustava SI. V soustavě SI existuje 7 **základních fyzikálních jednotek** ([metr](#), [kilogram](#), [sekunda](#), [ampér](#), [kelvin](#), [mol](#) a [kandela](#)), **odvozené jednotky** (získané ze základních jednotek), násobky a díly jednotek (získané [předponami](#), např. *kilometr*, *pikosekunda*,...) a **vedlejší jednotky** (např. [hodina](#), [litr](#), [minuta](#), [elektronvolt](#), ...).

Pro jednotky měření prostoru, objemu, hustoty apod., existují v současné době 2 široce používané systémy: metrický a americký.

MEZINÁRODNÍ SOUSTAVA JEDNOTEK SI

(*Le Systeme international d' unités*).

Veličina	Značka veličiny	Jednotka	Značka jednotky
délka	<i>l</i>	metr	m
hmotnost	<i>m</i>	kilogram	kg
čas	<i>t</i>	sekunda	s
elektrický proud	<i>I</i>	ampér	A
termodynamická teplota	<i>T</i>	kelvin	K
látkové množství	<i>n</i>	mol	mol
svítivost	<i>I</i>	kandela	cd

NÁSOBKY A DÍLY JEDNOTEK

Násobky jednotek			Díly jednotek		
předpona	značka	hodnota	předpona	značka	hodnota
hekto	<i>h</i>	10^2	deci	<i>d</i>	10^{-1}
kilo	<i>k</i>	10^3	centi	<i>c</i>	10^{-2}
mega	<i>M</i>	10^6	mili	<i>m</i>	10^{-3}
giga	<i>G</i>	10^9	mikro	μ	10^{-6}
tera	<i>T</i>	10^{12}	nano	<i>n</i>	10^{-9}

(vedlejší jednotky)

Jednotka	Značka	Převodní vztah
minuta	<i>min</i>	1 min = 60 s
hodina	<i>h</i>	1 h = 60 min = 3600 s
den	<i>d</i>	1 d = 24 h = 86400 s
tuna	<i>t</i>	1 t = 1000 kg
litr	<i>l</i>	1 l = 1 dm ³ = 0,001 m ³
stupně celsia	°C	-273,15 °C = 0 K

Aplikovaná fyzika: fyzika urychlovačů, akustika, agrofyzika, astronautika, biofyzika, chemická fyzika, dynamika dopravních prostředků, ekonofyzika (*aplikace fyzikálních metod na ekonomické prostředí*), fyzikální eroze, inženýrská fyzika, geofyzika, lékařská fyzika, fyzika materiálů, mechanika, meteorologie, měřicí přístroje, fyzika moří, nanotechnologie, teoretická elektrotechnika a radiotechnika, optika, optoelektronika, fotovoltaika, fyzikální chemie, fyzika počítačů, fyzika pevných látek, fyzika jaderných reaktorů, fyzika plazmatu, kvantová chemie, kvantová elektronika, fyzika kvantové informace, sportovní fyzika, statika staveb, dynamika tekutin, fyzika telekomunikací

Předpony soustavy SI

10 ⁿ	Předp.	Znač.	Název	Násobek	Původ	Příklad
10 ²⁴	yotta	Y	kvadrilion	1 000 000 000 000 000 000 000 000	řec. ὀκτώ – „osm“	
10 ²¹	zetta	Z	triliarda	1 000 000 000 000 000 000 000	fr. sept – „sedm“	
10 ¹⁸	exa	E	trilion	1 000 000 000 000 000 000	řec. ἕξ – „šest“	EB – exa byt
10 ¹⁵	peta	P	biliarda	1 000 000 000 000 000	řec. πέντε – „pět“	PJ – petajoule
10 ¹²	tera	T	bilion	1 000 000 000 000	řec. τέρας – „netvor“	TW – terawatt
10 ⁹	giga	G	miliarda	1 000 000 000	řec. γίγας – „obrovský“	GHz – gigahert
10 ⁶	mega	M	milion	1 000 000	řec. μέγας – „velký“	MeV – megaelektronv
10 ³	kilo	k	tisíc	1 000	řec. χίλιοι – „tisíc“	km – kilometr
10 ²	hekto	h	sto	100	řec. ἑκατόν – „st“	hPa – hektopascal
10 ¹	deka	da	deset	10	řec. δέκα – „deset“	dag – dekagram
10 ⁰	-	-	jedna	1		m – metr
10 ⁻¹	deci	d	desetina	0,1	lat. decimus – „desátý“	dB – decibel
10 ⁻²	centi	c	setina	0,01	lat. centum – „st“	cm – centimetr
10 ⁻³	mili	m	tisícina	0,001	lat. mille – „tisíc“	mm – milimetr
10 ⁻⁶	mikro	μ	miliontina	0,000 001	řec. μικρός – „malý“	μA – mikroamp
10 ⁻⁹	nano	n	miliardtina	0,000 000 001	řec. νανός – „trpaslík“	nT – nanotesla
10 ⁻¹²	piko	p	biliontina	0,000 000 000 001	it. piccolo – „malý“	pF – pikofarad
10 ⁻¹⁵	femto	f	biliardtina	0,000 000 000 000 001	dán. femten – „patnáct“	fm – femtometr
10 ⁻¹⁸	atto	a	triliontina	0,000 000 000 000 000 001	dán. atten – „osmnáct“	as – attosekund
10 ⁻²¹	zepto	z	triliardtina	0,000 000 000 000 000 000 001	fr. sept – „sedm“	
10 ⁻²⁴	yokto	y	kvadriliontina	0,000 000 000 000 000 000 000 001	řec. ὀκτώ – „osm“	

Zdroj: Z Wikipedie, otevřené encyklopedie